

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อำนาจสั่งการให้โรงงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนและปฏิบัติให้ถูกต้อง
ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) ได้มีหนังสือที่ อก ๐๔๐๓/๒๗๗๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ขอหารือกรณีอำนาจสั่งการให้โรงงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนและปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ความว่าด้วยกระทรวงอุตสาหกรรมได้รับแจ้งจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม กรณีมีปัญหาแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับอำนาจการสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่สั่งการให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ประกอบกิจการอยู่โดยไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนและปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ นับแต่วันที่ได้รับความคำสั่งเป็นต้นไป และเมื่อได้มีการตรวจสอบติดตามผลหลังจากผู้ประกอบกิจการโรงงานได้รับคำสั่งแล้วพบว่าผู้ประกอบกิจการโรงงานยังคงประกอบกิจการอยู่โดยไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน จะถือว่าเป็นความผิดในข้อหาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

เรื่องนี้ ได้มีความเห็นแยกเป็น ๒ ฝ่าย กล่าวคือ

ฝ่ายที่ ๑ เห็นว่า พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งการให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ เนื่องจากมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนในระยะเวลาที่กำหนดได้” โดยฝ่ายที่ ๑ เห็นว่า การประกอบกิจการโรงงานโดยไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในความหมายของมาตรา ๓๗ นั้นเอง เนื่องจากมาตรา ๑๒ บัญญัติให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานก่อนถึงจะตั้งและประกอบกิจการโรงงานได้ มิฉะนั้นจะเป็นความผิดในข้อหาตั้งและประกอบกิจการโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ อีกทั้งเห็นว่า จำเป็นต้องสั่งการเช่นนี้เพื่อยุติเหตุเดือดร้อนจากการประกอบกิจการ

ฝ่ายที่ ๒ เห็นว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจสั่งการให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ เนื่องจากการสั่งการเช่นนั้นจะมีผลเท่ากับสั่งการให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมด

จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั่นเอง ซึ่งอำนาจการสั่งการให้โรงงานต้องหยุดประกอบกิจการโรงงานเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประสงค์ให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย และให้สั่งการได้เฉพาะกรณีผู้ประกอบการกิจการโรงงานจงใจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ โดยไม่มีเหตุอันควร หรือในกรณีการประกอบกิจการโรงงานอาจจะก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนอย่างร้ายแรงเท่านั้น

การสั่งการที่มีผลให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงานต้องหยุดการประกอบกิจการตามมาตรา ๓๗ เป็นการสั่งการที่ไม่มีอำนาจ (Abuse of Power) เป็นการสั่งการบิดเบือนไปจากเจตนารมณ์อันแท้จริงของกฎหมาย เพราะเป็นการสั่งการที่ก้าวล้ำเข้าไปในอำนาจของปลัดกระทรวงซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเป็นการสั่งการที่ไม่มีอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งการระงับเหตุอันตราย เสียหายหรือเดือดร้อนที่ไม่ใช้กรณีร้ายแรงจากการประกอบกิจการโรงงานโดยไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสามารถกระทำได้โดยวิธีอื่น เช่น การสั่งการแก้ไขปรับปรุงเฉพาะส่วนที่ก่อเหตุตามมาตรา ๓๗ หรือการดำเนินคดีตามมาตรา ๕๐ ในข้อหาประกอบกิจการโรงงานโดยไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ซึ่งจะเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระอยู่ตลอดเวลาที่ยังคงประกอบกิจการอยู่หรือหากมีความจำเป็นที่จะต้องสั่งการให้หยุดประกอบกิจการโรงงาน และมีเหตุที่จะสั่งการได้ตามมาตรา ๓๗ ก็สามารถทำได้ โดยการเสนอให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย เป็นผู้พิจารณาสั่งการตามมาตรา ๓๗ มิใช่กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งการได้เองตามมาตรา ๓๗ ดังกล่าวแล้ว

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการที่ถูกต้อง กระทรวงอุตสาหกรรมจึงขอหารือว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งการตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้ประกอบการโรงงานที่ประกอบกิจการโรงงานโดยไม่มีใบอนุญาต ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนและปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นตามมาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้แบ่งประเภทของโรงงานออกเป็นสามประเภทโดยคำนึงถึงความจำเป็นในการควบคุมดูแล การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ การป้องกันความเสียหาย และการป้องกันอันตรายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่จะมีต่อ

^๑ มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้โรงงานตามประเภทชนิดหรือขนาดใดเป็นโรงงานจำพวกที่ ๑ โรงงานจำพวกที่ ๒ หรือโรงงานจำพวกที่ ๓ แล้วแต่กรณี โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการควบคุมดูแล การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ การป้องกันความเสียหาย และการป้องกันอันตรายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่จะมีต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

(๑) โรงงานจำพวกที่ ๑ ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่สามารถประกอบกิจการโรงงานได้ทันทีตามความประสงค์ของผู้ประกอบการกิจการโรงงาน

ประชาชนและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้โรงงานบางประเภทไม่จำเป็นต้องควบคุมดูแลการตั้งโรงงาน รัฐเพียงแต่ดูแลการดำเนินงานเท่านั้น แต่โรงงานบางประเภทที่การประกอบกิจการอาจเกิดอันตราย รัฐก็จะควบคุมการจัดตั้งโรงงานอย่างเคร่งครัดโดยใช้ระบบการอนุญาตและพระราชบัญญัติดังกล่าวยังกำหนดให้มีการออกกฎเพื่อกำหนดขอบเขตการประกอบกิจการโรงงานให้ชัดเจน และกำหนดขั้นตอนการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งเพื่อบังคับให้โรงงานปฏิบัติตามกฎหมายพร้อมกับปรับปรุงอัตราโทษและกำหนดให้มีการร่วมรับผิดชอบสำหรับผู้ทำงานในโรงงานนอกเหนือจากเจ้าของโรงงานเพื่อให้การควบคุมโรงงานเป็นไปอย่างได้ผลยิ่งขึ้น^๒ และโดยที่บทบัญญัติมาตรา ๑๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้ผู้ประกอบ

(๒) โรงงานจำพวกที่ ๒ ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่เมื่อจะประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อน

(๓) โรงงานจำพวกที่ ๓ ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่การตั้งโรงงานจะต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้

เมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๒ (๑) ให้โรงงานที่กำหนดในประกาศดังกล่าวเป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ ด้วย

^๒เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ มีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันและไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการประกอบกิจการโรงงาน เนื่องจากกำหนดให้โรงงานทุกลักษณะต้องขออนุญาตเช่นเดียวกันทั้ง ๆ ที่ตามสภาพที่เป็นจริงโรงงานต่าง ๆ มีลักษณะที่แตกต่างกัน โรงงานบางประเภทไม่จำเป็นต้องควบคุมดูแลการตั้งโรงงาน เพียงแต่ดูแลการดำเนินงานเท่านั้น คงมีแต่โรงงานประเภทที่อาจเกิดอันตรายจากการประกอบกิจการได้เท่านั้น ที่ควรจะควบคุมการจัดตั้งอย่างเคร่งครัด จึงสมควรปรับปรุงระบบการควบคุมดูแลให้สอดคล้องกับสภาพการประกอบกิจการด้วยการให้โรงงานบางลักษณะอาจประกอบกิจการได้ภายใต้ระบบการกำกับตามปกติ และโรงงานบางลักษณะจะต้องแจ้งให้ทราบก่อนจึงจะเริ่มประกอบกิจการได้ โดยคงมีแต่โรงงานบางลักษณะที่จำเป็นเท่านั้นที่จะยังคงใช้ระบบการอนุญาต และสมควรปรับปรุงวิธีการอนุญาตให้เหมาะสมยิ่งขึ้นด้วย นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีการประสานงานกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตตามกฎหมายให้พิจารณาลดการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกันเพื่อความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ และสมควรปรับปรุงการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้เป็นไปได้อย่างได้ผลยิ่งขึ้นด้วยการให้มีการออกกฎเพื่อกำหนดขอบเขตการประกอบกิจการโรงงานให้ชัดเจน และกำหนดขั้นตอนการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งเพื่อบังคับให้โรงงานปฏิบัติตามกฎหมาย พร้อมกับปรับปรุงอัตราโทษและกำหนดให้มีการร่วมรับผิดชอบสำหรับผู้ทำงานในโรงงานนอกเหนือจากเจ้าของโรงงานเพื่อให้การควบคุมโรงงานเป็นไปอย่างได้ผลยิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๓มาตรา ๑๒ ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒

ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงงานก่อนได้รับใบอนุญาต

การยื่นคำขอรับใบอนุญาตและขั้นตอนการพิจารณาและระยะเวลาในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตและห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงงานจำพวกที่ ๓ ก่อนได้รับใบอนุญาต เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ประกอบการกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ประกอบกิจการโรงงานโดยใบอนุญาตขาดต่ออายุมาหลายปีจึงเป็นการประกอบกิจการโรงงานโดยไม่มีใบอนุญาต และเป็นการประกอบกิจการโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตอันเป็นความผิดตามมาตรา ๕๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมาตรา ๓๖^๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย กรณีทำนองเดียวกันนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในบันทึก เรื่อง การดำเนินคดีกับผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าโดยไม่มีใบอนุญาตหรือใบอนุญาตขาดต่ออายุ (มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔) ว่า กรณีที่ใบอนุญาตประกอบอาชีพค้าของเก่าหมดอายุลงแล้ว แต่ผู้รับใบอนุญาตยังคงทำการค้าของเก่าต่อไปตามเดิมอีกหลายปี โดยมีได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรือขอรับใบอนุญาตใหม่แต่อย่างใด และถูกพนักงานสอบสวนดำเนินคดีหลายครั้ง ย่อมถือได้ว่าเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการดังกล่าวไม่มีความประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตหรือขอรับใบอนุญาตใหม่แต่อย่างใด และมีเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายโดยประกอบอาชีพค้าของเก่าโดยไม่มีใบอนุญาต^๖

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตร้องขอหนังสือรับรองก่อนออกใบอนุญาต ถ้าการพิจารณาเบื้องต้นเพียงพอที่จะอนุมัติในหลักการได้ ให้ผู้อนุญาตออกหนังสือรับรองให้โดยสงวนส่วนที่พิจารณาไม่แล้วเสร็จได้ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการออกใบอนุญาตให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎหมายดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ ถ้ากรณีใดยังมีได้มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานหรือเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ ในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ประกอบการโรงงานจะต้องปฏิบัติเป็นพิเศษไว้ในใบอนุญาตก็ได้

^๔ มาตรา ๕๐ ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือตั้งโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่ง เป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่กำหนดจำนวนหรือขนาดที่จะให้ตั้งหรือไม่ให้ตั้งในท้องที่ใดตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๒ (๑) ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๕ มาตรา ๓๖ เมื่อปรากฏว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำการเช่นนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ ๔ มีอำนาจจับกุมผู้นั้นเพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย

^๖ บันทึก เรื่อง การดำเนินคดีกับผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าโดยไม่มีใบอนุญาตหรือใบอนุญาตขาดต่ออายุ (มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔) ซึ่งส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๘๗๘ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๔๗๕/๒๕๓๑)

สำหรับอำนาจสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้นเป็นกรณีที่การประกอบกิจการโรงงานส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือบุคคลหรือทรัพย์สินตามที่พระราชบัญญัตินี้ประสงค์จะคุ้มครอง ดังนั้น ในการประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ หากพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานแล้ว มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจในการสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว เนื่องจากเป็นอำนาจของปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๓๗ วรรคสอง^๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจผูกมัดประทับตราเครื่องจักรได้เมื่อได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย เพื่อมิให้เครื่องจักรทำงานได้ในระหว่างการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ดังนั้น การที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งการตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานหยุดประกอบกิจการโรงงานได้นั้นย่อมจะกระทำไม่ได้

^๓มาตรา ๓๗ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า ผู้ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ซึ่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

ในกรณีที่เห็นสมควร เมื่อได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจผูกมัดประทับตราเครื่องจักร เพื่อมิให้เครื่องจักรทำงานได้ในระหว่างการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

^๔มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานใดจงใจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ โดยไม่มีเหตุอันควรหรือในกรณีที่ปรากฏว่าการประกอบกิจการของโรงงานใดอาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนอย่างร้ายแรงแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และปรับปรุงแก้ไขโรงงานนั้นเสียใหม่หรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ถ้าผู้ประกอบกิจการโรงงานได้ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้

ถ้าผู้ประกอบกิจการโรงงานไม่ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง ภายในเวลาที่กำหนด ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งปิดโรงงานได้ และในกรณีที่ปิดโรงงานจำพวกที่ ๓ ให้คำสั่งปิดโรงงานดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตด้วย

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติม กล่าวคือ อำนาจสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ จะครอบคลุมถึงผู้ประกอบการกิจการโรงงานที่ไม่มีใบอนุญาตด้วยหรือไม่ ซึ่งในประเด็นดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีความเห็นแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติเพื่อควบคุมผู้ประกอบการกิจการโรงงาน เมื่อพิจารณานิยามคำว่า “ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน” ตามมาตรา ๕^{๙๙} แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ การที่มีการดำเนินการใด ๆ ตามที่กำหนดในมาตราดังกล่าวก็เป็นการประกอบกิจการโรงงานแล้ว และนิยามคำว่า “โรงงาน” ตามมาตรา ๕^{๙๙} แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้ประเภทหรือชนิดของโรงงานเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยกำหนดให้การจัดจำพวกของโรงงานขึ้นอยู่กับประเภทหรือชนิดของโรงงาน จำนวนคนงานหรือขนาดของเครื่องจักร ซึ่งหากเป็นโรงงานจำพวกที่ ๒ หรือโรงงานจำพวกที่ ๓ อาจยังไม่ได้แจ้งการประกอบกิจการหรือยังไม่ได้รับใบอนุญาตก็ได้ เนื่องจากการแจ้งหรือการรับใบอนุญาตเป็นขั้นตอนหนึ่งที่ผู้ประกอบการกิจการโรงงานต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลของรัฐเป็นสำคัญ ฉะนั้น ในการควบคุมดูแลผู้ประกอบการกิจการโรงงานจึงรวมถึงผู้ประกอบการกิจการโรงงานที่ไม่ได้แจ้งการประกอบกิจการหรือไม่มีใบอนุญาตด้วย โดยหลักเกณฑ์หรือมาตรการต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้จะใช้กับผู้ประกอบกิจการโรงงานทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการกิจการโรงงานที่ชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ก็ตาม สำหรับผู้ประกอบการกิจการโรงงานที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว มาตรการบางอย่าง เช่น ตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม^{๑๐๐} แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งปิดโรงงานได้ในกรณีที่ผู้ประกอบการกิจการโรงงานใดไม่ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดนั้น ในกรณีที่ เป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ คำสั่งปิดโรงงานดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตด้วย

^{๙๙}มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน” หมายความว่า การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ตามลักษณะกิจการของโรงงานแต่ไม่รวมถึงการทดลองเดินเครื่องจักร

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐๐} มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“โรงงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษาหรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง

^{๑๐๑}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๘, ข้างต้น

ดังนั้น เมื่อบทบัญญัติมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน ๒๕๓๕ บัญญัติเพื่อควบคุมผู้ประกอบการโรงงาน โดยมีได้ระบุเฉพาะเจาะจงว่าเป็นผู้ประกอบการโรงงานประเภทใด จึงสามารถนำบทบัญญัติดังกล่าวมาบังคับใช้กับผู้ประกอบการโรงงานทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการโรงงานที่ชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ก็ตาม และอำนาจสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตราดังกล่าวย่อมครอบคลุมถึงผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ ๓ ที่ไม่มีใบอนุญาตด้วย

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า มาตรา ๗^{๙๙} แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานเป็น ๓ จำพวก ได้แก่ โรงงานจำพวกที่ ๑ สามารถประกอบการโรงงานได้ทันที โรงงานจำพวกที่ ๒ เมื่อจะประกอบการโรงงานต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน และโรงงานจำพวกที่ ๓ การตั้งโรงงานจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบการโรงงานก่อนจึงจะดำเนินการได้ เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์หรือมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการประกอบการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว เห็นว่า หลักเกณฑ์หรือมาตรการต่าง ๆ นั้น ล้วนแต่เป็นกรณีที่ใช้กับผู้ประกอบการโรงงานจำพวกต่าง ๆ ที่ชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว เนื่องจากผู้ประกอบการโรงงานดังกล่าวมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้การประกอบการเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งผู้ประกอบการโรงงานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ เช่น มาตรการหรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๘^{๑๐๐} แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น อำนาจสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นคำสั่งทางปกครอง^{๑๐๑} และคู่กรณี^{๑๐๒}เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธี

^{๙๙}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^{๑๐๐}มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบการโรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกตามมาตรา ๗ ต้องปฏิบัติตามในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่ตั้งของโรงงาน สภาพแวดล้อมของโรงงาน ลักษณะอาคารของโรงงานหรือลักษณะภายในของโรงงาน

(๒) กำหนดลักษณะ ประเภทหรือชนิดของเครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์หรือสิ่งที่จะต้องนำมาใช้ในการประกอบการโรงงาน

(๓) กำหนดให้มีคนงานซึ่งมีความรู้เฉพาะตามประเภท ชนิดหรือขนาดของโรงงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่หนึ่งหน้าที่ใดประจำโรงงาน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติ กรรมวิธีการผลิตและการจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใด เพื่อป้องกันหรือระงับหรือบรรเทาอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนที่อาจเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน

(๕) กำหนดมาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบการโรงงาน

(๖) กำหนดการจัดให้มีเอกสารที่จำเป็นประจำโรงงานเพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย

ปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งมาตรา ๒๑^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้บุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล อาจเป็นคู่กรณีในการพิจารณาทางปกครองได้ตามขอบเขตที่สิทธิของตนถูกระทบกระเทือนหรืออาจถูกระทบกระเทือนโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ จึงใช้เฉพาะกับผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ขอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ประกอบกิจการโดยไม่มีใบอนุญาตจึงไม่ใช่ผู้ที่จะอ้างสิทธิเป็นคู่กรณีได้ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ อำนาจสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ย่อมไม่ครอบคลุมถึงผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ไม่ได้รับใบอนุญาต

สำหรับมาตรการที่จะดำเนินการกับผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ไม่มีใบอนุญาตมีเพียงมาตรการตามมาตรา ๓๖^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ให้อำนาจพนักงาน

(๗) กำหนดข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ทราบเป็นครั้งคราวหรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

(๘) กำหนดการอื่นใดเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินงาน เพื่อป้องกันหรือระงับหรือบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้ยกเว้นโรงงานประเภท ชนิด หรือขนาดใดจากการต้องปฏิบัติในเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้ และกฎกระทรวงดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิคหรือเป็นเรื่องที่ต้องเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามสภาพสังคม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็ได้

^{๑๑}มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๒}มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๓}มาตรา ๒๑ บุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล อาจเป็นคู่กรณีในการพิจารณาทางปกครองได้ตามขอบเขตที่สิทธิของตนถูกระทบกระเทือนหรืออาจถูกระทบกระเทือนโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้

^{๑๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลดังกล่าวต่อไป ซึ่งการที่ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ ๓ ประกอบกิจการโรงงานโดยไม่มีใบอนุญาตเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนั้นเพื่อความรอบคอบในการพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นข้อกฎหมายนี้ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีคำสั่งให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดให้ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔ คณะที่ ๕ คณะที่ ๗ และคณะที่ ๘) พิจารณา ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๒^{๑๕}ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔ คณะที่ ๕ คณะที่ ๗ และคณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว โดยรับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) แล้ว มีมติเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ฝ่ายที่หนึ่งว่า มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์ที่จะควบคุมผู้ประกอบการโรงงานที่ประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น อำนาจสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตราดังกล่าวจึงครอบคลุมถึงผู้ประกอบการโรงงานทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการโรงงานที่ชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ก็ตาม

โดยสรุป จากข้อเท็จจริงในเรื่องนี้เมื่อผู้ประกอบการโรงงานประกอบกิจการอยู่โดยใบอนุญาตขาดต่ออายุมาหลายปีจึงเป็นการประกอบกิจการโรงงานโดยไม่มีใบอนุญาตอันเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ ๓ ต้องได้รับใบอนุญาต โดยมีความผิดตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย สำหรับอำนาจสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกรณีที่มีการประกอบกิจการโรงงานส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือบุคคลหรือทรัพย์สิน หากผู้ประกอบการโรงงานประกอบกิจการโรงงานที่มีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหาย หรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือ

^{๑๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^{๑๕}ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการกฤษฎีกาซึ่งมีอาวุโสที่สุดเป็นประธานในที่ประชุม และต้องมีกรรมการกฤษฎีกามาประชุมไม่น้อยกว่าหกคนโดยต้องเป็นกรรมการกฤษฎีกาจากทุกคณะที่ได้เชิญประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการวินิจฉัยประเด็นสำคัญประธานในที่ประชุมจะให้หรือการวินิจฉัยประเด็นนั้นจนกว่าจะมีกรรมการกฤษฎีกามาประชุมมากกว่าหกคนก็ได้

ทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ตามมาตราดังกล่าว แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานหยุดประกอบกิจการโรงงานได้เนื่องจากเป็นอำนาจของปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

อนึ่ง บทบัญญัติมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมผู้ประกอบการโรงงานไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการโรงงานที่ชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ดังนั้น อำนาจสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตราดังกล่าวจึงครอบคลุมถึงผู้ประกอบการโรงงานที่ไม่มีใบอนุญาตด้วย

ลงชื่อ พรทิพย์ จาละ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๔๖